

Kadının Şahidliği

İslamoğlu'nun "gerekçeli meal-tefsir"inde Bakara Sûresinin 282. âyet-i kerîmesinde geçen:

وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رَجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُنْزَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأٌ تَانِ مِنْهُنَّ تَرْضَوْنَ مِنَ الشَّهِدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى

“..Erkeklerinizden iki kişinin şahitliğine başvurun. Eğer iki erkek bulunmazsa, bu durumda doğruluğundan emin olduğunuz kimselerden bir erkekle iki kadını şahit tutun ki ikisinden biri şaşırır, unuttur, yanılırsa diğeri ona hatırlatabilsin..” kavli-i şerîfinin 3 nolu dipnotundaki ifâdelerini aynen aktarıyoruz:

“Bu ibare öyle sanıldığı gibi iki kadını bir erkeğe denk saymak değildir. Âyet haksızlığı önleyip adâleti sağlama konusundaki titizlikle alakalıdır.

Bu, kadının ticaret ve ticari anlaşmalar konusundaki bilgisizliğinden kaynaklanabilecek muhtemel hataları önleyici bir tedbirdir. Zaten tadille ‘unutma, yanılma, şaşırma, haktan sapma’ anlamlarının tümüne birden gelir. Sözgelimi iki kadından biri unutmuşsa, doğal olarak şahit ikiden teke düşecek, sonuçta şahitlik yapan iki kadın değil, tek kadın olacaktır. Kuran bire iki oranını şahitlikte nisap olarak belirlemez. Zira Nisa 15 ve Nur 4-8 de zina davasında cinsiyete bakılmaksızın 4 şahit istenir.

Hatta adil yargılamayı sağlamak için bazı durumlarda erkeğin değil, sadece kadının şahitliği kabul edilir. Bunların hiçbirinde de cinsiyet belirtilmez. Burada da maksat şahitlik yapacak kimsenin cinsiyeti değil, hatta şahitlik bile değil, vadeli borçlanmalarda mağduriyeti önlemektir. Borç vermeyi aşırı teşvik eden vahyin verilen borçların tahsili konusunu ihmal etmesi düşünülemez.”

İslamoğlu, âyet-i kerîmenin meâl kısmındaki mânâsını, metne sadık kalarak verdikten sonra, dipnotta, tamâmen şahsî kanaat türünden tefsir sadedinde açıklamalar yapıyor ve:

“Bu ibâre öyle sanıldığı gibi iki kadını bir erkeğe eşit saymak değildir!” diyor. Bu söz, onun birinci çarpıtmasıdır. Çünkü kâinâtı içindekilerle berâber yaratan, maddî ve mânevî hayat düsturlarını belirleyen Yüce **Allâh**’ımız, bu mevzuda bir erkeğe mukâbil, onun yerine geçebilecek kadınlar hakkında bir nisap (adet) tâyin etmek üzere: “İki kadın, diğeri bir erkek şâhitle berâber şâhitlik yapsın!” buyurmuştur.

Böylece bu iki cins arasında şâhitlik nisâbı yönünden bir denklik bulunamayacağını apaçık ortaya koymuştur. İslamoğlu ise kendince eşitlik tesis etmeye çalışarak “tenzîlâta” gitmek istemiş ve kendisini yaratan sevgili **Allâh**’ımızın koymuş olduğu kânunu, muhâtaplarının gözünün içine baka baka tahrif etme (değiştirme) girişiminde bulunmuştur.

Bundan sonraki: “*Âyet, haksızlığı önleyip adaleti sağlama konusundaki titizlikle alakalıdır.*” sözü doğru bir sözdür, ancak bâtil, haksız ve adâletsiz olan bir hükmü destekleme sadedinde söylenmiştir. Evet, âyeti kerîme muhakkak haksızlığı önlemekle alâkalıdır, ancak onun haksızlığını haklı göstermekle alâkalı değildir.

Daha sonraki: “*Bu, kadının ticaret ve ticari anlaşmalar konusundaki bilgisizliğinden kaynaklanabilecek muhtemel hataları önleyici bir tedbirdir. Zaten*

“tadille” unutmama, yanılma, şaşırma, haktan sapma anlamlarının tümüne birden gelir” sözünün tahliline gelince:

İslamoğlu, bu ifâdesi ile sâdık bir talebesi olduğu üstatlarının ve işine geldiği yerde adım adım izlerini tâkip ettiği, dîni tahrip etmek için dîni öğrenen şarkiyatçıların dümen suyuna girmeye başlamıştır.

Hâlbuki Şerî’at-i Garrâ’da aslî delil olan Kitab ve Sünnet’te: “İki kadın şahit olarak tâyin edilen nisâbın illeti mensûsası (kesin delille belirlenen nedeni), yaratılışlarındaki noksanlıktan kaynaklanan unutkanlık veyâ şaşırma gidermek için hatırlatma” olarak açıklanırken, İslamoğlu buradaki illeti çaktırmadan değiştirmeye kalkarak; hükmün illetinin *“bilgisizlikten kaynaklanan hataları önlemek”* olduğunu ifâde etmiştir.

Böylece ona göre, âyeti kerîmeyi tahrifin çağdaş şekli olan tarihselcilikle tefsir etmenin yolu açılmıştır.

Bu yol da ona gerçek illet olan, “Unutmama veyâ şaşırma sebebi ile hatırlatmak” mânâsını genelleştirerek, illetin daha kapsamlı bir mânâ olan “Bilgisizlik” olmasını telkin etmiştir.

Bu üslûbuyla onun, açıklamalı(!) meâlini(?) tashih ettirdiği hocasının hocası olan Fazlurrahman’ın sâdık bir tâkipçisi olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü tarihselcilerin mümessili olan Fazlurrahman’a göre, Kur’ân-ı Kerîm’deki husûsi kayıtlarla kayıtlanan hükümler, bugünün cemiyetine tatbik edilemez.

Zîra bunlar yedinci yüzyılın ictimâî durumuna göre şekillenmişlerdir. Bu sebeple yapılması gereken, bu husûsî çözümlerden yola çıkarak; adâlet, yardımlaşma ve şefkat gibi umum ifâde eden kâidelere varmak, sonra da genellik ifâde eden bu kâidelerden ana hedefler çıkarmak ve bunları husûsî meselelere tatbik etmektir.

Dolayısıyla Kur’ân-ı Kerîm’de geçen: “Mîrasta erkeğin, kızın iki katını alması” ve “Fâizin haramlığı” gibi husûsî hükümlerin bugün uygulama sahası kalmamıştır. (*Adil Çiftçi, Fazlurrahman’la İslamı Yeniden Düşünmek*)

İşte mevzümüzda da, kadınların cehâletinin ortadan kalkması sebebiyle birçok halde adâleti temin etmek bir hâtun şahitle de hâsıl olacağına göre, husûsî illetin üzerine binâ edilen hükmün geçerliliği kalmadığından bunlara göre, şahitlikte bir kadınla bir erkek yeter!

Bu kişilerin **Mevlâ Te’âlâ Hazretleri**’ne nasıl da akıl vermeye çalıştıklarını görüyor musunuz?

İşte bu anlayış, Kur’ân-ı Kerîm’i anlama- nın usul ve tatbikine zıt ve ahkâmının birçok- nu asrî (çağdaş) değişimlerle tahrife uğratması cihetinden ne vahim bir tefsir anlayışıdır!

İslamoğlu şahsına âit bu değerlendirmesini, Kur’ânı anlamanın usullerini hiçe sayan ve fitrata da mantığa da aykırı olan bu mugalâtası (laf kalabalığı) üzerine binâ etmeye teşebbüs ederek âyet-i kerîme hakkındaki tahrif cinâyetini işleme sadedinde:

“Söz gelimi iki kadından biri unutmuşsa, doğal olarak şahit ikiden teke düşecek, sonuçta şahitlik yapan tek kadın olacaktır. Kur’an bire iki oranını şahitlikte nisap olarak belirlemez.” diyor.

Ne cesâret! Sıradan bir insanın söylemediğini ona yakıştırmak bile dînen çok sakıncalı iken, ya söylemediği bir şey **Allâh-u Te’âlâ**’ya nasıl nispet edilebiliyor?

Dört mezhebe göre şahâdet nisâbı incelendiğinde elde edilen netîceler şöylece sıralanabilir:

1) Dört erkek şahitten azının kabul edilmediği şahitlikler ki bu da zinâdaki şahitliktir. (*Nûr Sûresi:4-13, Nisâ Sûresi:15*)

İmâm-ı Müslim'in Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyetine göre; **Sa'd bin Ubâde (Radıyallâhu Anh)**ın bu husustaki sorusuna mukâbil **Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)**:

"Zinâ suçunun isbâtı için dört erkek şâhit gerekli olduğu"nu belirtmiştir. (*Müslim, Li'ân, no:1498/15-16, 2/1135-36*)

2) Hanbelîler, zengin olduğu bilinen bir kimsenin fakir olduğunu ispatlayabilmesi için üç erkek şâhit getirmesinin lâzım olduğunu söylemiştir. (*Münteha'l-İrâdât:3/556*)

Delil olarak da **Müslim'in** ihrâc ettiği **Kubeysa** hadisini zikretmişlerdir.

3) Sâdece iki erkeğin şâhitliğinin kabul edildiği şahâdetler ise; hırsızlık sebebiyle el kesilmesi, yol kesip adam öldürmek sebebiyle verilen cezâlar, içki içmek sebebiyle sopa vurulması gibi cezâlardır. Buradaki nisap dört mezbabin ittifâkı ile sâbittir.

Fakihlerin cumhûru: "Mal olmayan ve kendisiyle mal kastedilmeyen nikâh, talak, ric'at, zıhar, Müslüman olmak, îlâ, nesep, ta'dîl ve cerh gibi işlerde sâdece iki erkeğin şahâdeti geçerlidir" demişlerdir. (*eş-Şerhu'l-Kebîr, Tebsıratü'l-Hükkâm, Ravzatü't-Tâlibîn, el-Muğnî*)

Hanefîlere göre ise hadler ve kısastan başka olan şeylerde, ister mal olsun isterse talak, nikâh, ric'at gibi mal olmayan haklar olsun, iki erkek veyâ bir erkek ile berâber iki kadının şâhitlikleri geçerlidir. (*El-Hidâye, Fethu'l-Kadir, el-Mebsût*)

4) Erkeklerin haberdar olamadığı, bekâret tespiti ve doğum gibi hâتونlarla alâkalı husûsî hallerde ise kadının şâhitliği kabul edilir. Buralarda **Hasen-i Basrî (Radıyallâhu Anh)**dan gelen bir rivâyette ebe olmak şartıyla bir hâتون, **İmâm-ı A'zam (Radıyallâhu Anh)**a göre ebe olsun olmasın hür ve adil olan bir hâتون yeterlidir.

İmâm-ı Şâfi'î (Radıyallâhu Anh)a göre ise dört hâتونun şâhitliği lâzımdır. **İmâm-ı Mâlik, İbni Şübrume ve İbni Ebî Leylâ (Radıyallâhu Anhüm)**, iki kadını şart koştu. **Ahmed bin Hanbel (Radıyallâhu Anh)**dan bu hususta iki rivâyet vardır; bunlara göre ebe olmak şartıyla bir kadın veyâ iki kadın şâhit gereklidir. (*el-Müdevventü'l-Kübrâ; el-Muğnî; el-Ümm; el-Hâvî; el-Mâverdî; eş Şerhu'l-Kebîr; el-Mebsût; Fethu'l-Kadir*)

5) Hilâlin gözetlenmesi gibi durumlarda ise adâletli bir erkeğin şâhitliğinin kabul edilir. (*Ebû Dâvûd; Hâkim; Tirmizî; Nesâî*)

İslamoğlu, Kur'ânı Kerîm'in fehvâsından istinbat edilecek mânâlar husûsunda, görülmemiş ve işitilmemiş tahrif cinâyetini işledikten sonra, bu usulsüz açıklamalarına destek verebilmek için: "Zira Nisa 15 ve Nur 4-8'de zina davasında cinsiyete bakılmaksızın dört şahit istenir." diyor.

Peki, soruyoruz: "Kur'ân-ı Kerîm gerçekten öyle mi diyor? Yoksa bu âyetleri açıklayan hadîs-i şerîfler veya sahâbe kavilleri var mı?" Cevap: "Hâyır, bunların hiç biri yok. Anlaşılan o ki, bu adam birinci tahrif cinâyetine destek ararken ikincisini irtikâb edilmiş.

Bu âyet-i kerîmedeki adede (dört sayısına delâlet eden kelimeye) sarf ilmi cihetinden bakarsak, bu kelime müzekkerdir. Usûl-i Fıkıh kâideleri cihetinden bakılacak olsa; hâs (özel mânâyâ delâlet eden) bir lafız olduğu için konulduğu mânâyâ yâni dört erkek mânâsını kat'an (kesin olarak) ifâde eder ve şâhitlerin erkeklerden olması gerektiğine sarâhaten (açıkça) delâlet eder.

Sibtu'bni'l-Cevzî "İsrâfü'l-İnsâf"ında, **Ebû Bekr el-Cessâs "Ahkâmü'l-Kur'ân"** isimli eserinde, **İbn Ebî Şeybe "el-Musanef"**inde, **Abdurrezzâk ibnü'l-Hümâm es-San'ânî "el-Musanef"**inde zinâ haddinde geçerli olan şâhitlik nisâbı hakkındaki sahâbe kavillerini uzun uzadıya naklederler.

Ayrıca **İbn Cerir et-Taberî** ve **İbni Ebî Hâtim** (*Rahimehüvellâh*) tefsirlerinde bu nakillere yer verirler.

Kurtubî (*Rahimehulâh*) “*el-Câmi’u li-Ahkâmi’l-Kur’ân* isimli eserinde: “Bu mevzûda Ümmeti **Muhammed**’in icmâ’ı vardır.” Der ki bu: “Bu konuda aykırı görüş beyân eden hiç kimse olmamıştır.” demektir.

Dolayısıyla zinâ haddinin tatbik edilebilmesi için muhakkak dört erkek şahit lazımdır.

İbni Ömer (*Radıyallâhu Anhümâ*)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*):

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَجْمَعُ أُمَّتِي عَلَى ضَلَالَةٍ، وَيَدُّ اللَّهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ، وَمَنْ شَذَّ شَذَّ إِلَى النَّارِ.»

“Şüphesiz Allâh ümmetimi dalâlet (sapıtma) üzere birleştirmez. Allâh’ın yedi (kudret eli, Ehl-i Sünnet vel) Cemaatin üzerindedir. Ayrılan, ateşe ayrılmış olur!” (*Tirmizî, Fiten:7, no:2167, 4/466; Hâkim, el-Müstedrek, no:391*) buyurmuştur. Artık bu ortak kararın dışında kalanlar düşünsün!

İslamoğlu’nun bundan sonra söylemiş olduğu: “*Talak 2’de de boşanma için iki şahit istenir.*” sözü de, aynı vartaya düşmesine sebep olmuştur. Yâni ona göre burada da cinsiyet aranmamaktadır. Oysa gerçek böyle değildir. Nitekim **İmâm-ı Gazalî** (*Rahimehullâh*) Usûl-i fıkha dâir tasnif ettiği “*el-Müstesfâ*” isimli eserinde:

“(Sâdece kadınların haberdâr olabileceği doğum, bekâret ve dulluk gibi hallerin dışındaki durumlarda erkeklerin şahitliği olmadan) yüz tane kadın da olsa şahâdetleri kabul edilmez. Çünkü şahitlik te’abbudîdir.” Yâni orada akıl yürütüp, kıyas yaparak hüküm çıkarılamaz. **eş-Şâtıbî** (*Rahimehullâh*) da “*el-Muvâfakat*”ında bu mânâyı ifâde eden hadîs-i şerîfleri naklederek, aynı hükme işâret etmiştir.

İslamoğlu’nun bundan sonraki; “*Hatta adil yargılamayı sağlamak için bazı durumlarda erkeğin değil, sadece kadının şahitliği kabul edilir. Bunların hiç birinde de cinsiyet belirtilmez.*” sözüne çok dikkat edilmelidir!

Acaba bu bir dil sürçmesi midir, yoksa muhâtaplar bu kadarcık (!) bir çarpıtmayı anlamazlar diye yapılan bir oyun mudur?

Hem “Sâdece kadının şahâdeti kabul ediliyor” diyeceksin, hem de cinsiyetin belirtilmediğini söyleyeceksin. Demek hâlâ:

﴿وَلَتَعْرَفَرَفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ﴾

“Ama andolsun ki; elbette sen onları (konuştukları tarizli ve kapalı) o söz üslûbu içerisinde muhakkak tanıyacaksın!” (*Muhammed Sûresi:30*) kavlı-i şerîfinde geçen kânunu İlâhî tecellî etmeye devam ediyor.

Doğrusu şu ki, **İbni Ebî Şeybe** ve **Abdurrezzâk**’ın “*Musannef*”lerinde, **İmâm-ı Şâfi’î**’nin “*el-Ümm*” ve “*Ahkâmü’l-Kur’ân*”ında, **Cessâs**’ın ve **İbnü’l-‘Arabî**’nin “*Ahkâmü’l-Kur’ân*”larında ve daha birçok müteber kaynaklarda anlatılana göre: “Bekâret, dulluk ve istihlal gibi sâdece kadınların haberdâr olabileceği hallerde, bir kadının şahitliği kabul edilir.”

“Bir insan bayırdan aşağı yuvarlanmaya başladı mı, artık onu tutamazsınız” ke-lâm-ı kibârını haklı çıkarmak için bu kişi tahrifte ısrara devam ediyor ve: “*Burada da maksat şahitlik yapacak kimsenin cinsiyeti değil..*” diye bir zırva ortaya atıyor.

Yâni bahis mevzuu olan müdâyene âyetindeki saptırmayla yetinmeyip, Müslümanların kafasına zehiri zerk etmek için şuurlu bir şekilde aynı görüşü tekrar tekrar vurguluyor.

Aynı mânâyı ifâde eden beşinci cümle! Değişik kalıplarda ve peş peşe!

Ey Müslüman, artık uyan!!! Batının kör taklitçilerinin veyâ kasıtlı mukallitlerinin Kitâbullâh hakkındaki hâinliklerini anla!

Tam bir feminist (kadınların haklarını gözeten) gibi, Kur'ân'ın tahrifi pahasına da ol- sa illâ da eşitlik istiyorlar, sanki eşitlik olunca adâlet sağlanmış olacak?!

Hâlbuki illâ da adâlet deselerdi eşitlik sağ- lanmış olacaktı.

Ahkâm-ı İlâhiyye'nin bir tarafa fırlatılması bu adamlara ne kadar da hafif geliyor.

Ey **Allâh**'ım! Ne kadar sabırlısın!!!